

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

**ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ
ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ**

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων:

- α)** Σχέδιο Μάρσαλ
- β)** Μεταπολίτευση
- γ)** Συνθήκη του Μάαστριχτ

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α)** Η ελληνική οικονομία δεν άντεξε το βάρος του εξωτερικού χρέους, και τον Δεκέμβριο του 1893 ο Χαρίλαος Τρικούπης κήρυξε την πτώχευση της χώρας και παραιτήθηκε.
- β)** Ο Ελευθέριος Βενιζέλος δεν συμφωνούσε να στηρίξουν οι Έλληνες του Πόντου την ίδρυση ενός αρμενικού κράτους.
- γ)** Ο ΟΗΕ ιδρύθηκε αμέσως μετά τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
- δ)** Η τουρκική εισβολή στην Κύπρο έγινε τον Ιούλιο του 1974.
- ε)** Η πτώση του Τείχους του Βερολίνου, που οδήγησε στην επανένωση της Γερμανίας, συνέβη το 1979.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

α) Πότε και από ποιες δυνάμεις υπογράφηκε η Συνθήκη των Βερσαλλιών; (μονάδες 2) **β)** ποιο ήταν το περιεχόμενό της Συνθήκης; (μονάδες 8)

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β2

Ποιες εξελίξεις συντελέστηκαν στην ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά την περίοδο 1923-1930;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω κείμενο και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στις κυριότερες συνέπειες της επιβολής της Δύσης στον υπόλοιπο κόσμο τον 19ο αι.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Αν και σύρθηκαν στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα, αυτές οι περιοχές δεν άντλησαν απ' αυτό τα ευεργετήματα που είχε αντλήσει η Δύση: οι ντόπιες βιομηχανίες, όπως η ινδική κλωστοϋφαντουργία, δεν είχαν καμιά ελπίδα επιβίωσης στον ανταγωνισμό με τα εργοστασιακά προϊόντα του Μάντσεστερ. Οι Αφρικανοί βοσκοί και κυνηγοί υπέστησαν διαταραχή των συνηθειών ζωής τους από τις δραστηριότητες των Ευρωπαίων κτηνοτρόφων και μεταλλωρύχων. Εκείνοι που δούλευαν ως βαρκάρηδες και αμαξάδες έχασαν τα μέσα βιοπορισμού τους εξαιτίας των σιδηροδρόμων που κατασκεύασαν οι δυτικές χώρες. Παρόλο που δημιουργήθηκαν νέα επαγγέλματα, αυτά ανήκαν στον δυτικό ρυθμό ζωής, υπαγορεύονταν από τις δυτικές οικονομικές απαιτήσεις και απειλούνταν από δυτικές οικονομικές αναταραχές. Σε μεγάλο βαθμό, οι εργάτες εκείνου του ανερχόμενου κόσμου αναλάμβαναν το ρόλο μιας παγκόσμιας ανειδίκευτης εργατικής τάξης κάτω από την ηγεμονία του δυτικού καπιταλισμού.

Ε.Μ. Burns, *Εισαγωγή στην ιστορία και τον πολιτισμό της νεότερης Ευρώπης*, επιμ. Ι.Σ. Κολιόπουλος, τ. 2, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής, 1984, σ. 175.

ΘΕΜΑ Δ1

Αξιοποιώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε:

α) στην ανάπτυξη της Εθνικής Αντίστασης την περίοδο 1941-1944 και τη σημασία της· (μονάδες 15)

β) στον ρόλο των γυναικών κατά τον αντιστασιακό αγώνα στην Ελλάδα. (μονάδες 10)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Για πέντε χρόνια όλες οι χώρες του κόσμου είδαν στην ελληνική Αντίσταση, το ίδιο το σύμβολο του θάρρους και της πίστης. Η Ελλάδα απόδειξε πως μια ήττα οφειλόμενη στην αριθμητική υπεροχή του αντιπάλου μπορεί να μετατραπεί σε νίκη όταν δεν γίνεται αποδεχτή.

Αναφορά του Jean Paul Sartre, στο Roger Milliex (επιμ.). *Κείμενα και μαρτυρίες Γάλλων*, μτφρ. Τ. Δρακοπούλου, Αθήνα, Κέδρος, 1980, σ. 293. Στο Ι. Κολιόπουλος, Κ. Σβολόπουλος, Ευ. Χατζηβασιλείου, Θ. Νημάς, Χ. Σχολινάκη-Χελιώτη, *Ιστορία του νεότερου και του σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, Γ' Τάξη Γενικού Λυκείου και Δ' Τάξη Εσπερινού Λυκείου, Αθήνα, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», 2016, σ. 122.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου υπήρξε μια από τις σημαντικότερες αντιστασιακές πράξεις

Η επιχείρηση κατά της γέφυρας του Γοργοποτάμου (1942), σύμφωνα με τον ίδιο τον Τσώρτσιλ, μπορεί να θεωρηθεί σα μακρινό προοίμιο της μάχης του Ελ Αλαμείν, γιατί κόβει το δρόμο εφοδιασμού των στρατευμάτων του Ρόμμελ μέσω της Ελλάδας. Τα σαμποτάζ εντείνονται, οι συγκοινωνίες παρεμποδίζονται σοβαρά [...]. Ο αντάρτικος πόλεμος, απλωμένος σ' όλη την ηπειρωτική Ελλάδα και στα περισσότερα νησιά, ακινητοποιεί στην Ελλάδα τρεις γερμανικές μεραρχίες και τέσσερις ιταλικές, που προσπαθούν μάταια να καταπνίξουν το αντάρτικο κίνημα.

Ν. Σβορώνος, *Επισκόπηση Νεοελληνικής Ιστορίας*, Αθήνα, Θεμέλιο, 1985, σ. 139. Στο Ι. Κολιόπουλος, Κ. Σβολόπουλος, Ευ. Χατζηβασιλείου, Θ. Νημάς, Χ. Σχολινάκη-Χελιώτη, *Ιστορία του νεότερου και του σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα)*, Γ' Τάξη Γενικού Λυκείου και Δ' Τάξη Εσπερινού Λυκείου, Αθήνα, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», 2016, σ. 123.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Οι ευαισθησίες των γυναικών που αισθάνθηκαν την ανάγκη να δραστηριοποιηθούν στον αγώνα για πολιτική ελευθερία του έθνους, σχετίζονταν πρωταρχικά με την ανάγκη για επιβίωση. Αυτό ήταν άλλωστε και το πρώτιστο μέλημα των αντιστασιακών οργανώσεων: η πάταξη της μαύρης αγοράς, η διανομή τροφής στον πληθυσμό μέσω συσσιτίων, δελτίων ή η διενέργεια εράνων. Αναφέρονται διανομές τροφίμων που γίνονται με το άνοιγμα αποθηκών των μαυραγοριτών, ύστερα από τη λαϊκή πίεση και δυσaráσκεια, στις οποίες πρωτοστατούν δίκτυα γυναικών. Οι Ελληνίδες ανθίστανται, ακόμη και παρανομώντας, αλλά δεν φοβούνται.

Χιλιάδες ήταν οι Ελληνίδες που συμμετείχαν περιφερειακά στην αντιστασιακή δράση, χωρίς να έχουν ποτέ εγγραφεί ως μέλη κάποιας οργάνωσης. [...]

Το τίμημα της στάσης τους ήταν να πληρώσουν και αυτές την αντιστασιακή τους συνεισφορά με εκτελέσεις, φυλακίσεις, κατατρεγμό.

Από όποια θέση βρίσκονταν, οι Ελληνίδες έδιναν το παρών στον αντιστασιακό αγώνα. Έκρυψαν, για παράδειγμα, κυνηγημένους Εγγλέζους της Συμμαχικής Αποστολής και τους βοήθησαν να φυγαδευθούν έξω από την Ελλάδα. Υπήρξαν και εκείνες που προσέφεραν στον αγώνα ασκώντας χρέη κατασκόπου.

Δήμητρα Σαμίου, «Οι Ελληνίδες στην Κατοχή. Πόλεμος και ανατροπές», *Ιστορία Του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, τ. 8, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2003, σ. 181.

ΚΕΙΜΕΝΟ Δ

Στις 5 Σεπτέμβρη 1944 εκτελέσθηκε στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής η ηρωίδα επονίτισσα Ηρώ Κωνσταντοπούλου. [...]

Ήταν μαθήτρια Γυμνασίου και οργανωμένη στην ΕΠΟΝ*, όπου είχε αναπτύξει έντονη εθνικοαπελευθερωτική δράση, παρά το νεαρό της ηλικίας της. [...]

Για πρώτη φορά την είχαν πιάσει στις 16 Ιούνη 1944. Την άφησαν προσωρινά ελεύθερη ύστερα από κράτηση 25 ημερών. [...] Τη συνέλαβαν για δεύτερη φορά, ύστερα από κατάδοση στις 31 Ιούλη 1944, στις 2 μετά τα μεσάνυχτα. Το απόγευμα εκείνης της ημέρας είχε τελειώσει τις απολυτήριες εξετάσεις του Γυμνασίου. [...]

Επί 4 ημερώνυχτα τη βασάνιζαν να μαρτυρήσει τους συνεργάτες της. Αλλά ούτε τα βασανιστήρια, ούτε οι δελεαστικές προτάσεις που της έκαναν απέδωσαν.

* Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων (αντιστασιακή οργάνωση)

Ιστορία της Αντίστασης 1941-1945, τ. 4, σ. 1443. Στο Β. Σκουλάτος – Ν. Δημακόπουλος – Σ. Κόνδης, *Ιστορία νεότερη και σύγχρονη*, τεύχ. Γ', Γ' Ενιαίου Λυκείου, έκδ. ΙΑ', Αθήνα, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, 1999, σ. 284-285.

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μην γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 17:00.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ